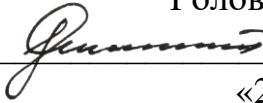

ЧЕРКАСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Черкаської медичної академії

Голова Приймальної комісії

 Інна ГУБЕНКО

«24» березня 2026 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ З КЛІНІЧНОГО МЕДСЕСТРИНСТВА

вступників для конкурсного відбору осіб на здобуття ступеня магістра за спеціальністю І5 «Медсестринство (за спеціалізаціями)» на основі НРК6, НРК7 осіб, які здобули освіту зі спеціальностей галузі знань І2 «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Черкаси

2026

УКЛАДАЧІ :

Губенко І. Я. професор кафедри фундаментальних дисциплін, ректор Черкаської медичної академії, к.мед.н., професор, академік Української академії наук, заслужений лікар України.

Білик Л. В. доцент кафедри природничих дисциплін проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти Черкаської медичної академії, кандидат педагогічних наук, доцент

Грозна Л.М. завідувач кафедри фахових медичних та фармацевтичних дисциплін, кандидат медичних наук

Шевченко О.Т. доцент кафедри фахових медичних та фармацевтичних дисциплін проректор з науково-методичної роботи Черкаської медичної академії, кандидат психологічних наук, доцент

Програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фахових медичних та фармацевтичних дисциплін, №8 від 17.03.2026

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою Черкаської медичної академії протокол №10 від 24.03.2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму фахового вступного випробування з клінічного медсестринства складено для осіб, які вступають на навчання до Черкаської медичної академії для здобуття ступеня магістра за спеціальністю І5 «Медсестринство (за спеціалізаціями)» на основі НРК6, НРК7 осіб, які здобули освіту зі спеціальностей галузі знань І2 «Охорона здоров'я та соціальне».

Програму фахового іспиту розроблено на основі чинних програм з клінічного медсестринства у внутрішній медицині, хірургії, педіатрії.

Програма складається з таких розділів:

1. Клінічне медсестринство у внутрішній медицині
2. Клінічне медсестринство в хірургії
3. Клінічне медсестринство в педіатрії

ПРОГРАМА

I. Клінічне медсестринство у внутрішній медицині

1. Організація та особливості роботи медсестри в терапевтичному відділенні.
2. Дифузні захворювання сполучної тканини. Ревматизм. Ревматоїдний артрит. Клініка, лікування.
3. Гіпертонічна хвороба. Клініка, лікування. Диспансеризація. Ускладнення гіпертонічної хвороби. Гіпертонічні кризи. Невідкладна медична допомога.
4. ІХС: Стенокардія. Клініка. Діагностика. Лікування. Ускладнення.
5. Аритмії серця. Класифікація. Принципи лікування.
6. ІХС. Гострий інфаркт міокарда. Пізні ускладнення гострого інфаркту міокарда, критерії діагностики, лікування та догляду за хворими.
7. ІХС: Інфаркт міокарда. Клініка, лікування. Невідкладна медична допомога. Ускладнення інфаркту міокарда.
8. ІХС: атеросклеротичний кардіосклероз. Клінічні прояви, лікування.
9. Порушення серцевого ритму, блокади. Класифікація. Невідкладна медична допомога при аритміях. Лікування.
10. Гострий і хронічний бронхіт. Класифікація, клініка, лікування.
11. Пневмонії. Класифікація, клініка, лікування, диспансеризація.
12. Бронхіальна астма. Класифікація, клініка, лікування. Невідкладна медична допомога при нападі бронхіальної астми.
13. Гострий та хронічний гастрит. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
14. Виразкова хвороба шлунка, дванадцятипалої кишки. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення.
15. Коліти. Ентерити. Класифікація. Клінічні прояви, невідкладна допомога. Принципи лікування та сестринського догляду в стаціонарі.
16. Дискінезії жовчовивідних шляхів. Класифікація. Клінічні прояви, невідкладна допомога. Принципи лікування та сестринського догляду в стаціонарі.

17. Цирози печінки, печінкова недостатність. Клінічні прояви, невідкладна допомога. Принципи лікування та сестринського догляду в стаціонарі.
18. Хронічні гепатити і хронічні холецистити. Класифікація. Клініка, лікування.
19. Цироз печінки. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
20. Гострий і хронічний гломерулонефрит. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
21. Гострий і хронічний пієлонефрит. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
22. Анемії. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
23. Гострий та хронічний лейкози. Класифікація. Клініка, діагностика, лікування.
24. Цукровий діабет. Етіологія, основні клінічні симптоми. Методи діагностики. лікування, профілактика. Дієтичне харчування.
25. Цукровий діабет. Клініка, діагностика, лікування. Ускладнення цукрового діабету.
26. Захворювання щитовидної залози Клініка, діагностика, лікування.
27. Дифузний токсичний зоб. Етіологія, основні клінічні симптоми. Методи діагностики, лікування, догляд. профілактика.
28. Гіпотиреоз. Етіологія, основні клінічні симптоми. Принципи лікування, догляд, профілактика.
29. Анафілактичний шок. Етіологія. основні клінічні симптоми.
30. Невідкладна допомога.

II. Клінічне медсестринство в хірургії

1. Хірургічна термінологія. Види хірургічних втручань. Передопераційна допомога та діагностика. Передопераційна підготовка пацієнтів.
2. Інфекційний контроль хірургічних стаціонарів.
3. Організація роботи і завдання персоналу операційної. Хірургічний інструментарій, шовний матеріал. Техніка і хід операцій. Операційна медсестра – асистент хірурга. Хірургічна рана. Принципи дренивання та декомпресії.
4. Основні принципи хірургічної допомоги, правові аспекти. Особливості організації роботи медичних сестер в спеціалізованих хірургічних відділеннях. Функціональні обов'язки старшої медичної сестри операційної сестри. Загальноклінічні методи обстеження хворих.
5. Особливості роботи медичної сестри у передопераційному періоді. Визначення показань до операції. Хірургічний ризик. Підготовка хворого до операції. Функціональні обов'язки старшої операційної сестри. Роль медичної сестри в організації догляду і веденні післяопераційного періоду. Тактика медичної сестри при ранніх та пізніх післяопераційних ускладненнях.
6. Особливості роботи медичної сестри у післяопераційному періоді. Роль медичної сестри в організації догляду і веденні післяопераційного

- періоду. Тактика медичної сестри при ранніх та пізніх післяопераційних ускладненнях. Ознайомлення з функціонально-діагностичною апаратурою й лабораторним контролем за хворими.
7. Ранній післяопераційний період. Мета, завдання та особливості сестринського догляду за хворими при різних видах оперативних втручань. Ранні та пізні післяопераційні ускладнення. Парез кишечника.
 8. Ознайомлення з документацією ВРТ та участь у її веденні Особливості роботи медичної сестри в гнійній хірургії. Організація роботи в гнійному хірургічному відділенні, наказ No 720. Гострі гнійні хірургічні захворювання шкіри, підшкірної клітковини, гнійні захворювання кисті, остеомієліт.
 9. Загальна хірургічна гнійна інфекція (сепсис), анаеробна клостридіальна і неклостридіальна інфекція, хронічна хірургічна специфічна інфекція (туберкульоз, актиномікоз, дифтерія ран, сифіліс, сказ, СНІД), клініка, діагностика, перша допомога, лікування.
 10. Загальні проблеми при догляді за хворими з хворими на гнійну і хронічну інфекцію.
 11. Особливості роботи медичної сестри в нейрохірургії. Вроджені вади черепа, головного та спинного мозку. Запальні захворювання м'яких покривів черепа, головного та спинного мозку. Пошкодження м'яких тканин, кісток черепа. Відкриті і закриті черепно-мозкова травма (переломи склепіння і основи черепа, забій, струс і здавлення мозку).
 12. Пошкодження спинного мозку та їх ускладнення. Пошкодження і захворювання периферичної нервової системи. Пухлини м'яких покривів черепа, кісток, головного та спинного мозку.
 13. Особливості догляду за хворими з ушкодженнями і захворюваннями органів шиї. Пошкодження м'яких тканин обличчя та шиї. Переломи та вивихи верхньої та нижньої щелепи. Зоб і тиреотоксикоз. Хронічні тиреоїдити, рак щитовидної залози. Основні ознаки. Опіки, ахалазія, пухлини стравоходу, Клініка, діагностика, перша допомога і лікування.
 14. Особливості роботи медичної сестри та організація діяльності торакального відділення. Пошкодження і захворювання грудної клітки: забій, здавлення грудної клітки, перелом ребер, ключиці, закриті ушкодження органів грудної клітки, проникаючі і непроникаючі поранення грудної клітки, їх ускладнення. Види пневмотораксу. Гнійно-запальні захворювання плеври та легенів: емпієма плеври, абсцес, гангрена легень. Опіки стравоходу, пухлини стравоходу: клініка, діагностика лікування. Особливості догляду за торакальними хворими.
 15. Особливості роботи медичної сестри в хірургічному гастроентерологічному відділенні. Закриті і відкриті ушкодження стінки і органів черевної порожнини. "Гострий живіт", перитоніт. Хірургічні захворювання шлунка і дванадцятипалої кишки: кровоточива, проривна виразка, пілоростеноз, малігнізація виразки. Клініка,

- діагностика, лікування. Кишкова непрохідність. Гострий та хронічний холецистит, механічна жовтяниця. Гострий панкреатит. Клінічні ознаки, діагностика і лікування. Черевні грижі: класифікація, клінічні ознаки, принципи лікування. Запальні захворювання прямої кишки та навколокишкової клітковини: тріщини відхідника, геморої, гострий парапроктит, нориці відхідника і прямої кишки. Особливості догляду за хірургічними гастроентерологічними хворими.
16. Особливості роботи медичної сестри в урологічному відділенні.
 17. Особливості дослідження хворих із травмами та захворюваннями сечостатевих органів (спеціальні, інструментальні та лабораторні дослідження). Ушкодження органів сечової системи: нирок, сечоводів, сечового міхура, сечівника). Гнійно-запальні захворювання нирок і сечового міхура: пієліт, пієлонефрит, пієлонефроз, гідронефроз, цистит.
 18. Сечокам'яна хвороба, клінічні ознаки, діагностика та лікування.
 19. Захворювання передміхурової залози: простатит, аденома. Пухлини нирок, сечового міхура. Захворювання яєчок і статевого члена. Особливості догляду за урологічними хворими.
 20. Особливості роботи медичної сестри в травматологічному та ортопедичному відділенні. Закриті травми м'яких тканин: забій, розтягнення, розрив, основні ознаки, перша допомога, подальша тактика. Поняття про вивихи, їх види, діагностика, надання першої допомоги. Поняття про переломи кісток: основні клінічні ознаки, надання першої допомоги, принципи лікування. Поняття про синдром тривалого здавлювання, основні клінічні ознаки, невідкладна допомога, подальша тактика. Оцінка стану хворих з переломами кісток. Особливості догляду за травматологічними хворими.
 21. Особливості роботи медичної сестри в судинному відділенні. Гострі (емболія, тромбоз) і хронічні (облітеруючий ендартеріт, атеросклероз, хвороба Рейно) захворювання артерій. Клініка, діагностика, лікування. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок, флеботромбоз та тромбофлебіт. Клініка, діагностика, лікування. Діабетична стопа, трофічна виразка: причини виникнення, діагностика та лікування. Особливості догляду за хворими з судинною патологією.
 22. Пацієнт з супутніми порушеннями дихальної системи. Стратегія допомоги при критичних респіраторних станах: неадекватне дихання, пневмоторакс, диспное, інфекція дихальних шляхів, респіраторний дистрес-синдром дорослих, обструктивні захворювання дихальних шляхів.
 23. Сестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутнім порушенням серцево-судинної діяльності (аритмії та порушення провідності, ішемія міокарду, інфаркт, кардіоміопатії, міокардит, вади серця та судин, гіпертензія, тромбемболія).
 24. Захворювання артеріальних судин (облітеруючий ендартеріт, облітеруючий атеросклероз, хвороба Рейно, клінічні ознаки,

- діагностика, лікування. Посттромбофлебітичний синдром, клінічні ознаки, діагностика, лікування.
25. Захворювання лімфатичної системи нижніх кінцівок (слоновість), клінічні ознаки, діагностика, лікування.
 26. Аналіз перебігу хвороби в пацієнтів з різними захворюваннями органів черевної порожнини. Відпрацювання навичок розпізнавання гострих хірургічних захворювань, знання необхідних лабораторних і спеціальних методів дослідження. Надання першої допомоги.
 27. Участь у діагностичних і лікувальних маніпуляціях, операціях і перев'язках. Аналіз медичних карток стаціонарних хворих з атиповою клінічною картиною.
 28. Аналіз перебігу хвороби в пацієнтів із захворюваннями прямої і товстої кишок. Відпрацювання студентами навичок застосування ректального дзеркала і ректороманоскопа, підготовка кишкового каналу до іригоскопії, колоноскопії. Догляд за проктологічними хворими після операцій на товстій і прямій кишках, заміна калоприймача, оброблення колостоми.
 29. Особливості догляду за проктологічними хворими після операцій на товстій і прямій кишках, заміна калоприймача.
 30. Мета і завдання медичної сестри у проведенні реабілітаційного періоду. Загальні та місцеві зміни, які відбуваються в організмі хворого у період його відновлення
 31. Деонтологічні аспекти роботи медичної сестри в умовах стаціонару на дому та благодійних закладах – хоспісах.

III. Клінічне медсестринство в педіатрії

1. Анатомо-фізіологічні особливості доношеної дитини та догляд за нею. Організація роботи відділення для новонароджених дітей.
2. Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної дитини та догляд за нею. Організація роботи у відділенні для виходжування недоношених дітей.
3. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку: клініка, покази до госпіталізації, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
4. Захворювання органів дихання у дітей раннього віку (риніт, фарингіт, ларингіт, бронхіт). Клініка, покази до стаціонарного лікування, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
5. Захворювання органів дихання у дітей (пневмонія, бронхіальна астма).
6. Клініка, покази до стаціонарного лікування, догляд у стаціонарі.
7. Невідкладна допомога на долікарському етапі при стенозуючому ларинготрахеїті, приступі бронхіальної астми.
8. Гострі респіраторні вірусні інфекції (грип, парагрип, аденовірусна інфекція) Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.

9. Кашлюк, паракашлюк. Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
10. Кір, краснуха. Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
11. Скарлатина, вітряна віспа. Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
12. Дифтерія. Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
13. Менінгококова інфекція. Епідемічний паротит. Клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
14. Кишкові інфекції – клініка, діагностика, профілактика, організація карантинних заходів, принципи лікування та догляду, покази до госпіталізації.
15. Захворювання системи крові – анемія, лейкоз. Клініка, діагностика. Покази до стаціонарного лікування та обстеження, догляд в стаціонарі, невідкладна допомога.
16. Геморагічні діатези. Клініка, діагностика. Покази до стаціонарного лікування та обстеження, догляд в стаціонарі, невідкладна допомога.
17. Хронічні захворювання печінки та жовчновидільних шляхів. Клініка, діагностика, лікування, профілактика. Покази до стаціонарного лікування. Догляд, невідкладна допомога. Хронічні захворювання шлунка і 12-палої кишки. Клініка, діагностика, лікування, профілактика. Покази до стаціонарного лікування. Догляд, невідкладна допомога.
18. Природжені вади серця і судин у дітей. Клініка, діагностика. Покази до стаціонарного лікування, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
19. Ревматизм у дітей. Клініка, діагностика.. Покази до стаціонарного лікування, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
20. Вегетосудинна дистонія у дітей у віковому аспекті. Клініка, діагностика. Покази до стаціонарного лікування, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
21. Захворювання нирок та сечовидільної системи. Пієлонефрит. Клініка, діагностика, лікування, профілактика. Покази до госпіталізації, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
22. Гломерулонефрит. Клініка, діагностика, лікування, профілактика.
23. Покази до госпіталізації, догляд у стаціонарі, невідкладна допомога.
24. Загальна характеристика інфекційного процесу у дітей.
25. Туберкульоз у дітей. Клініка, діагностика, лікування.
26. Туберкулінодіагностика Профілактика.

27. Невідкладна допомога на долікарському етапі при судомному, гіпертермічному, алергічному синдромах. Гостра дихальна і серцево-судинна недостатність. Штучна вентиляція легень. Закритий масаж серця.
28. Новонароджені діти, догляд, харчування.
29. Недоношені діти. Особливості догляду і харчування.
30. Види жовтяниць, причини їх виникнення у дітей різного віку.
31. Значення харчування в розвитку анемії.
32. Діагностичні критерії екзантемних інфекцій.
33. Особливості анамнезу при патології гастродуоденальної і гепатобіліарної зони.
34. Роль антенатальних факторів в розвитку патології серцево-судинної системи.
35. Диференціальний діагноз геморагічного синдрому.
36. Значення застосування курортних факторів в реабілітації дітей з різною патологією.
37. Лікувальне харчування дітей при різній соматичній патології.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTI

1. Вступні випробування проводять у фахового випробування шляхом складання письмового тестового іспиту.
2. Кожен екзаменаційний білет письмового тестового іспиту включає 60 тестів з конкурсного предмету. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою від 100 до 200.
3. Кожне тестове завдання екзаменаційного білету письмового тестового іспиту оцінюється так:
1 бал – правильна відповідь на поставлене питання;
0 балів – відповідь неправильна, відсутня або вибрано більше ніж одну відповідь.
4. Вважається, що абітурієнт успішно склав іспит, якщо він дав 15 і більше правильних відповідей відповідно до Шкали оцінювання, а кількість набраних балів становить, відповідно, 120 і більше.
5. Бал, яким оцінюється результат іспиту, є кількістю правильних відповідей на білет з 60-ти тестових питань, переведеною у шкалу від 100 до 200 балів у відповідності до Шкали оцінювання.

Шкала оцінювання для фахового випробування зі спеціальності І5 Медсестринство, ступінь магістр

Загальна сума балів:	Оцінка за 200 бальною шкалою
60	12 – 200
55-59	11 – 190
50-54	10 – 180
45-49	9 - 170
38-44	8 – 160
33-37	7 - 150
27-32	6 - 140
21-26	5 - 130
15-20	4 - 120
11-14	3 - 110
5-10	2 - 100
0-4	1 - 100